

י"ב כסלו ה'תשע"ד 15.11.13

מגזין מס' 254

שבת פרשת וישלח

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

לע"נ רמי בן יעקב צבי הכהן וצ'רנה

הפתח הלבוי

חסידות חב"ד:

פוחתת שערי היכלי חכמה ובינה, לידע ולהכיר את מי שאמר והיה העולם בהשגה שכלית; מעוררת רגשי הלב להתפעל באותה מדה שבלב המחוייבת מהשכלה זו; ומורה דרך אשר כל אחד ואחד לפום שיעורא דיליה (לפי השיעור שלו) – הוא השער שפוחת כל אחד ואחד כפי יכולתו וכוחותיו, דרכו נכנסת אלוקות לתודעתו) יכול לגשת אל הקודש לעבוד את הוי' במוחו ולבו.

(על פי 'היום-יום' י"ז כסלו)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

מחשבת האדם – מקומו

ידוע פתגמו של הבעל שם טוב הקדוש, לפיו – במקום שמחשבת האדם נמצאת, שם נמצא הוא עצמו. כלומר, אף שעיקר האדם הן מדותיו (שהרי עולם הרגש הוא הכח המניע ומחיה את המעשים), מכל מקום, דוקא השכל הוא שמעוררן בשמשו להן מנהיג המורה ומאיר את הדרך.

מוח שליט על הלב

ומבאר אדמו"ר הזקן בספר התניא כי האדם נוצר בתולדתו וטבע יצירתו בתבנית של מוח שליט על הלב. על כן השגותיו השכליות של האדם הן שמעוררות רגשותיו, מכוונות התמקדותם ומלבבות עוצמתם. וכנראה בחוש כיצד בשעה שהאדם משיג בשכלו מעלותיו של דבר כלשהו (או כשמשיג כי טובה גדולה תצמח לו מאיזה ענין), מיד מתרחב לבו ומתעורר בתנועה רגשית של קירוב אל הדבר. וככל שנוגע לו הדבר יותר, כן מתעוררת בו בהתאם תשוקה עזה יותר להשיגו. תכונה טבעית זו פועלת גם בכיוון ההפוך: משאך מודע האדם בשכלו

למגרעותיו של דבר כלשהו (או לסכנה ואיום הנשקפים לו מאיזה ענין), מיד מתכווץ לבו ומתעוררת בו תנועת רתיעה והתרחקות מן הדבר.

מוחין דיניקה או מוחין דגדלות

אלא שקרב איתנים ניטש בתודעתו של האדם על הזדהותו – עליו לבחור מהם התכנים אותם תשרת מחשבתו. המלחמה היא כאן בין שני סוגי שכל השוכנים בקרבו – השכל האלוקי והשכל האנושי. השכל האלוקי מקורו באין סוף והשכל האנושי מקורו בגוף ובנפש הבהמית. בעוד השכל האנושי חדור פניות בהיותו מושפע ומשועבד מצד האנוכיות הטבעית של האדם, לא כן השכל האלוקי שמקורו למעלה מהטבע, בנפש האלוקית שהיא חלק אלוקי ממעל ממש.

הפצת המעיינות חוצה

אשר זהו ענינה של תורת חסידות חב"ד להשכין אלוקות בתוככי אנוכיותו הטבעית של האדם ע"י הסברים, דוגמאות ומשלים המובנים גם בשכל הטבעי.

הפלאות האלוקות שאין לה סוף ותכלית, תתעורר ותאיר, גם בהוויתו הטבעית, מידת הגבורה דקדושה שפנימיותה יראת ה' (הכח המניע את האדם להישמר מלעבור על היפך הרצון העליון). וכיוצא בזה בשאר מדות הלב שאינן אלא ענפי האהבה והיראה.

על העוסק בתורת חב"ד להתייגע עד אשר סוף סוף, מן ההשגה השכלית, למשל, ב"טוב" שבאלוקות, תתעורר ותאיר, גם בנפשו הבהמית, מדת החסד דקדושה שפנימיותה אהבת ה' (הכח המניע את האדם לקיים את הרצון העליון בפועל); ומן ההשגה השכלית, למשל, בענין

The screenshot shows the Tanya.org website. At the top, there's a navigation bar with links like 'דף ראשי', 'אודות', 'תעודות', 'הספד', 'הספד', 'הספד', 'הספד', 'הספד', 'הספד'. Below this is a large video player with a thumbnail of a man in a hat. To the right of the video player is a calendar for September 2018. Below the video player is a grid of video thumbnails, each with a title and a description. The titles include 'הרב יצחק שניידר - ספר התניא בזה...', 'אבות המצוות - חלק 3', 'אבות המצוות - חלק 4', 'אבות המצוות - חלק 5', 'אבות המצוות - חלק 6', 'אבות המצוות - חלק 7', 'אבות המצוות - חלק 8', 'אבות המצוות - חלק 9', 'אבות המצוות - חלק 10', 'אבות המצוות - חלק 11', 'אבות המצוות - חלק 12', 'אבות המצוות - חלק 13', 'אבות המצוות - חלק 14', 'אבות המצוות - חלק 15', 'אבות המצוות - חלק 16', 'אבות המצוות - חלק 17', 'אבות המצוות - חלק 18', 'אבות המצוות - חלק 19', 'אבות המצוות - חלק 20', 'אבות המצוות - חלק 21', 'אבות המצוות - חלק 22', 'אבות המצוות - חלק 23', 'אבות המצוות - חלק 24', 'אבות המצוות - חלק 25', 'אבות המצוות - חלק 26', 'אבות המצוות - חלק 27', 'אבות המצוות - חלק 28', 'אבות המצוות - חלק 29', 'אבות המצוות - חלק 30', 'אבות המצוות - חלק 31', 'אבות המצוות - חלק 32', 'אבות המצוות - חלק 33', 'אבות המצוות - חלק 34', 'אבות המצוות - חלק 35', 'אבות המצוות - חלק 36', 'אבות המצוות - חלק 37', 'אבות המצוות - חלק 38', 'אבות המצוות - חלק 39', 'אבות המצוות - חלק 40', 'אבות המצוות - חלק 41', 'אבות המצוות - חלק 42', 'אבות המצוות - חלק 43', 'אבות המצוות - חלק 44', 'אבות המצוות - חלק 45', 'אבות המצוות - חלק 46', 'אבות המצוות - חלק 47', 'אבות המצוות - חלק 48', 'אבות המצוות - חלק 49', 'אבות המצוות - חלק 50', 'אבות המצוות - חלק 51', 'אבות המצוות - חלק 52', 'אבות המצוות - חלק 53', 'אבות המצוות - חלק 54', 'אבות המצוות - חלק 55', 'אבות המצוות - חלק 56', 'אבות המצוות - חלק 57', 'אבות המצוות - חלק 58', 'אבות המצוות - חלק 59', 'אבות המצוות - חלק 60', 'אבות המצוות - חלק 61', 'אבות המצוות - חלק 62', 'אבות המצוות - חלק 63', 'אבות המצוות - חלק 64', 'אבות המצוות - חלק 65', 'אבות המצוות - חלק 66', 'אבות המצוות - חלק 67', 'אבות המצוות - חלק 68', 'אבות המצוות - חלק 69', 'אבות המצוות - חלק 70', 'אבות המצוות - חלק 71', 'אבות המצוות - חלק 72', 'אבות המצוות - חלק 73', 'אבות המצוות - חלק 74', 'אבות המצוות - חלק 75', 'אבות המצוות - חלק 76', 'אבות המצוות - חלק 77', 'אבות המצוות - חלק 78', 'אבות המצוות - חלק 79', 'אבות המצוות - חלק 80', 'אבות המצוות - חלק 81', 'אבות המצוות - חלק 82', 'אבות המצוות - חלק 83', 'אבות המצוות - חלק 84', 'אבות המצוות - חלק 85', 'אבות המצוות - חלק 86', 'אבות המצוות - חלק 87', 'אבות המצוות - חלק 88', 'אבות המצוות - חלק 89', 'אבות המצוות - חלק 90', 'אבות המצוות - חלק 91', 'אבות המצוות - חלק 92', 'אבות המצוות - חלק 93', 'אבות המצוות - חלק 94', 'אבות המצוות - חלק 95', 'אבות המצוות - חלק 96', 'אבות המצוות - חלק 97', 'אבות המצוות - חלק 98', 'אבות המצוות - חלק 99', 'אבות המצוות - חלק 100'.

התחדשנו!

בוטאו לבקר
באתר המשודרג

Www.tanya.org

לוח שיעורים

שימו לב: בשל אירועי חודש כסלו/טבת, שינויים בתאריכי השיעורים הקבועים. פרטים בטבלה.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי י"א כסלו 14/11/13	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
ראשון י"ד כסלו 17/11/13	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
שלישי ט"ז כסלו 19/11/13	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי א' טבת 4/12/13	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms
שני ו' טבת 9/12/13	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אושוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רחנטל 054-472-49-06
רביעי ח' טבת 11/12/13	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	רויטל 050-8-634-107
אירועים מיוחדים בחודש כסלו					
שני ט"ו כסלו 18/11/13	ישוב סוסיא	ישיבה תיכונית סוסיא	21:00	חד פעמי	זיו שרעבי 052-7-203-770
רביעי י"ז כסלו 20/11/13	ישוב מרכז שפירא	אולם האירועים 'אחוות אתרוג'	20:00	חד פעמי	רפאל גולדמיט 054-2-138-770
חמישי י"ח כסלו 21/11/13	קרית אתא	בית הכנסת "שובו-בנים" (נשים בלבד) פרטים אצל איש הקשר	19:30	חד פעמי	גניה אמונה 055-6-689-770
מוצ"ש כ' כסלו 23/11/13	נתניה	אולמי רון רח' שטמפר 14	20:00	חד פעמי	נח סוליש 054-25-770-77
ראשון כ"א כסלו 24/11/13	ירושלים	בית הכנסת הגדול המרכזי בירושלים רח' המלך ג'ורג' 56 ירושלים	19:30	חד פעמי	חני 054-6-823-737
שלישי כ"ג כסלו 26/11/13	ישוב גן-נר	פרטים אצל איש הקשר	20:30	חד פעמי	אבשלום קיל 054-8-343-771
רביעי כ"ד כסלו 27/11/13	ישוב כוכב השחר	פרטים אצל איש הקשר	20:30	חד פעמי	טלי שאג 054-5-630-806
מוצ"ש כ"ז כסלו 30/11/13	ישוב נוקדים	פרטים אצל איש הקשר	20:30	חד פעמי	שנאור סגל 050-770-70-85

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני,

דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ד כסלו – יום נישואי הרבי מליובאוויטש עם הרבנית חיה מושקא

ביום י"ד כסלו ה'תרפ"ט (1928) נשא הרבי מליובאוויטש לאשה את בתו של אדמו"ר הרי"צ – הרבנית חיה מושקא. מסדר הקידושין בחתונה היה הרבי הרי"צ בעצמו שגם ברך בעצמו את ה'שבע ברכות' בקול רם ונעים, במתיקות ובדביקות כה גדולה ומיוחדת, עד שהנוכחים בחופה סיפרו כי מעולם לא שמעו סדר חופה וקידושין שכזה.

עוד סיפרו כי אדמו"ר הרי"צ עבר משולחן לשולחן, נושא מגבת על כתפו כמלצר, חילק משקה לאמירת 'לחיים' ובירך את כל המסובים. לפני החופה שאל הרב בערל משה שמוטקין את אדמו"ר הרי"צ מה טיבו של חתן זה, והרבי השיבו: "את

בהתוועדות שבת י"ד כסלו ה'תשי"ד (1953) כאשר התבטא הרבי מליובאוויטש באוזני קהל החסידים אודות ענינו של יום זה, אמר: יום זה הינו "היום שבו קישרו אותי עמכם ואתכם עמי, וביחד נתייגע להביא את הגאולה האמיתית והשלימה".

בסיומה של התוועדות י"ד כסלו תשי"ד, יום הנישואין של הרבי מליובאוויטש עם הרבנית, הכריז אחד מזקני החסידים כי מבקשים הם ברכה שהרבי יוליכנו לקראת משיח. וענה הרבי: "על ידי לימוד חסידות, ששייך לא רק ליחיד סגולה, אלא כל אחד צריך לקבוע עתים לזה – יביאו את המשיח..."

בסיומה של התוועדות י"ד כסלו תשי"ד, יום הנישואין של הרבי מליובאוויטש עם הרבנית, הכריז אחד מזקני החסידים כי מבקשים הם ברכה שהרבי יוליכנו לקראת משיח. וענה הרבי: "על ידי לימוד חסידות, ששייך לא רק ליחיד סגולה, אלא כל אחד צריך לקבוע עתים לזה – יביאו את המשיח..."

הכנה לי"ט כסלו – 'חג הגאולה'

י"ט כסלו הוא יום ההילולא (הסתלקות) של הרב המגיד ממעזריטש – תלמידו, ממשיך דרכו וממלא מקומו של מייסד תורת החסידות הכללית הבעל שם טוב הקדוש. יום זה הינו גם יום הגאולה של תלמידו וממשיך דרכו, רבי שניאור זלמן (המכונה בפי חסידיו אדמו"ר הזקן) בעל ה'תניא' ו'השולחן ערוך'. אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, ישב בבית המאסר בפטרבורג, רוסיה, עקב הלשנה של מתנגדי החסידות, ולאחר שכל ההלשנות נחקרו ונמצאו כוזבות, שוחרר מכלאו.

הרבי ישב במאסר חמישים ושלושה ימים (בדיוק כמניין נ"ג פרקי ספרו, ספר ה'תניא'). ביום י"ט בכסלו בשעת המנחה שוחרר מבית הכלא, אך בטעות הוכנס לביתו של יהודי שהיה מהמתנגדים לדרך החסידות. במשך שלוש שעות עינהו ה'מתנגד' בחרפות וגידופים עד שלבסוף בליל כ' כסלו, לאחר חיפושים, מצאוהו שם חסידיו ושחררוהו.

אף שסיבת המאסר היתה הלשנתם השקרית של ה'מתנגדים', בכל זאת לאחר צאתו לחירות, כתב הרבי מיד איגרת לחסידיו הפותחת במילים "קטונתי מכל החסידים". באיגרתו מזהיר הרבי את חסידיו שלא לערב את שמחת השחרור בתחושות נקמה ושמחה לאידם של

ה'מתנגדים'. כי אם להיפך, אדרבה, עליהם "להשפיל רוחם ולבם", ואזי "אולי ייתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים לפנים", שהרי רב כחה של לשון רכה לעורר רגשות קירבה ואחוה.

אמרו חז"ל "אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל ושוטר מלמעלה שמכה אותו ואומר לו 'גדל!'", לכל דבר וענין בעולם הזה הגשמי ישנו שורש בעולמות עליונים. על כן ראה אדמו"ר הזקן במאסרו ביטוי לקטרוג שמימי על דרכו, וכך גם בגאולתו ראה מתן גושפנקא ורשות מבית דין של מעלה על דרכו ושיטתו הייחודית בחסידות.

לימים, סח אדמו"ר הרש"ב: כיתרון האור הבא מן החושך וכביטוש הזית המוציא שמנו, דוקא בעקבות מאסרו וגאולתו, החלה אצל אדמו"ר הזקן תקופה חדשה של הפצת מעיינות החסידות ביתר שאת וביתר עוז (בכמות ובאיכות). מאמריו 'אחרי פטרבורג' ארוכים שלא בערך למאמריו הקצרים קודם המאסר, ומרובים בהם המשלים, הדוגמאות וההסברים בהרחבת הביאור הפותחים שער לכל אחד ואחד ללמוד ולהבין לפי ערכו עניני אלוקות.

שני ימי 'ראש השנה לחסידות', י"ט ו-כ' בכסלו, נקבעו כימי 'חג הגאולה' לדורי דורות. בימים אלה ובימים הסמוכים להם מתוועדים החסידים בשמחה רבה בניגונים ובהתחזקות בלימוד החסידות ובהליכה בדרכיה. מנהגנו שלא לומר 'תחנון' בימים אלה, וכן לברך איש את רעהו בברכת "חג שמח, לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתב ותחתם".

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

YouTube

עזרה ראשונה לנפשו

סדר התנא

הסיפור השבועי

החמצה כואבת

ימי החנוכה עברו ועדיין לא נקרא האיש אל רבי לוי יצחק. נאמן למצוותו של רבנו הזקן, ישב האיש בבית המדרש, עסק בתורה ובעבודת ה', והמתין שהגבאי יקרא לו.

עברו עוד כשבועיים ופתאום נקרא האיש להיכנס אל הצדיק. אחוז התרגשות נכנס האיש אל חדרו של רבי לוי יצחק, כולו דרוך ומצפה בכיליון עיניים לברכה המיוחלת. הצביע רבי לוי יצחק על קופת הצדקה שעמדה על השולחן ואמר: "שמע נא יהודי, אם תתרום לכאן עכשיו חמש מאות רובל כסף, אוכל להבטיח לך כי ייוולד לך בן זכר בשנה הבאה בעזרת השם".

לבקשה כזאת לא ציפה החסיד. דברי הרבי באו לו בהפתעה גמורה. רגיל היה לתת דמי 'פדיון נפש' לאדמו"ר הזקן, אך זה היה סכום קטן וסמלי, והנה עתה הוא נדרש לתרום סכום עצום. אמנם אין הוא עני, ואף נחשב לאחד מ'בעלי הבתים' החשובים במקומו, אך גם עשיר איננו.

לאחר התלבטות, ומתוך אי נוחות רבה, אמר לצדיק: "אין באפשרותי לתת סכום כזה. מוכן אני לתת סכום קטן יותר, חמישים ואף מאה רובל כסף".

אך הצדיק, שנודע בלבו הטוב והרחום, עמד הפעם על דרישתו. "לא אוכל לקחת ממך אף לא פרוטה אחת פחות", אמר. האיש התקשה להיענות לבקשה, ועל כן נפרד מהצדיק לשלום וחזר לביתו.

כאשר סיפר לאשתו את כל מה שאירע, פרצה האשה בבכי: "מה עשית?! מה בצע לנו בכל הכסף אם אין לנו ילד! יכולנו להיושע, ובמו ידיך דחית את הברכה". האיש התעשת וקלט כי אכן צודקת האשה. "לא נורא, מחר אקח איתי את הכסף, אסע לברדיצ'ב ואתן אותו לצדיק", אמר.

כמה וכמה שנים עברו מאז התחתנו בני הזוג, ועדיין לא זכו לפרי בטן. תפילות ותחינות רבות הפילו לפני בורא עולם, גם דרשו ברופאים מומחים, אך ללא הועיל, ומשנה לשנה נעשה כאבם גדול וקשה יותר.

האיש, יהודי תלמיד חכם מהעיר צ'שניק, במחוז ויטבסק שברוסיה הלבנה, מחסידיו של אדמו"ר הזקן (רבי שניאור זלמן מלאדי, בעל ה'תניא'), נולד למשפחה שהיתה ממתנגדי החסידות. אף הוא עצמו האמין בצעירותו כי מצוה להלחם בחסידים, והשתתף בכמה וכמה פעולות נגד החסידים ורבותיהם. במרוצת השנים נחשף לאורה של החסידות, טעם את טעמה וראה כי טוב ה', ונהפך לחסיד בלב ונפש.

עתה, כשנזקק לישועה, שטח את בקשתו לפני אדמו"ר הזקן, כדי שיעזור עליו רחמי שמים, אולם משום מה לא זכה למענה ולברכה. הוא ניסה לבקש את ברכת הרבי בהזדמנויות רבות, ובכל פעם נמנע הרבי מלהשיב תשובה ברורה.

פעם אחת, בחודש כסלו, כמה ימים לפני חנוכה, נכנס החסיד אל הרבי והגיש לו את פתק ה'פדיון נפש', ובו בקשה כי הוא ורעייתו יזכו לילד. כהרגלו השעין אדמו"ר הזקן על ראשו על ידיו ושקע במחשבות. לפתע הרים את עיניו ואמר לחסיד: "סע לברדיצ'ב, אל מחותני רבי לוי יצחק, כי הוא יוכל להושיעך".

והרבי הוסיף: "סע אליו לימי החנוכה והישאר שם אחרי כן, עד אשר ייתן לך את הברכה".

לא התמהמה החסיד, קם ונסע לעיר ברדיצ'ב וביקש להתקבל אצל הצדיק. הסדר היה שהמבקשים להיכנס היו מוסרים לגבאי את שמם, והגבאי היה מכניס את הרשימה אל הצדיק, וזה היה מחליט מי ייכנס ומתי ייכנס.

החכמים אין לו חלק לעולם הבא... מנדין אותו בית דין ברבים וקונסין אותו ליטרא זהב... ונותנין אותה לחכם...".
 "אמנם ההלכה לא נפסקה כמו הרמב"ם, אולם באותו יום שקרא לך מחותני הרב מברדיצ'ב היה יום הסתלקותו של הרמב"ם, כ' בטבת, וביום זה פוסקים כמותו בבית דין של מעלה ובכל העולמות. אילו היית ממלא את בקשתו ונותן חמש מאות רובל כסף, השווים ל'ליטרא זהב', היתה הגזרה מתבטלת והיית נושע..."

הוסיף החסיד לשאול: "ומדוע הרבי לא היה יכול לבקש זאת ממני ושלחני דוקא אל רבי לוי יצחק מברדיצ'ב?".
 השיב לו הרבי: "אותו תלמיד חכם שביזית היה מורי ורבי. לכן לא היה זה ברשותי להתערב בדבר, ונאלצתי לשלוח אותך אל מחותני..."

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

ואכן, למחרת בבוקר לקח האיש חמש מאות רובל כסף ונסע לברדיצ'ב. כאשר התייצב לפני ר' לוי יצחק עלתה ארשת צער על פני הצדיק. החסיד הוציא מכיסו את חמש מאות רובלי הכסף, אך הצדיק עצר בעדו ואמר: "מאוחר מדי. כבר לא אוכל לעזור לך".

האיש נדהם. וכי למה יהיה זה 'מאוחר מדי'?! לא הועילו כל תחנוניו, והוא יצא משם בפחי נפש. עתה לא היה לו אלא לחזור אל אדמו"ר הזקן.

בבואו לפני אדמו"ר הזקן הגיב הרבי בכאב: "מדוע עשית שטות כזאת?! היה עליך למלא את בקשתו באותו יום!". האיש עמד נבון ותוהה, והרבי הסביר:

"דע כי נגזרה עליך גזרה להיות ערירי מפני שבצעירותך ביזית תלמיד חכם גדול. על עוון זה אמרו חכמים כי 'אין לו רפואה למכתו', אולם הרמב"ם פוסק כי גם על כך יש תיקון. וכך כותב הרמב"ם: 'אף על פי שהמבזה את

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וישלח

יעקב נערך לפגישתו עם עשו

מכיון שעשו עדיין שואף לנקמה, שולח יעקב אליו שליחים לארץ שעיר שדה אדום. משימתם להביא אל אחיו מסר של שלום ולברר כוונותיו. השליחים חוזרים ומספרים כי עשו יוצא לקראתו ואיתו מחנה של ארבע מאות איש.

יעקב ירא שמא פני אחיו אינם לשלום ונערך לבאות. הוא אינו רוצה להיגרר למלחמת אחים ועל כן הוא מחלק את משפחתו וכל מלווי לשני מחנות. את ההכנות לקראת פגישתו עם אחיו מלווה יעקב בתפילה לקב"ה שיצילו מידי עשו, ומזכיר בתפילתו את כל ההבטחות שנתן לו ה'.

גם דורון בהכנות לפגישה

בנוסף להערכותו לקראת עימות, מנסה יעקב גם למונעו על ידי ריצוי עשו. הוא שולח אליו מתנה בידי עבדיו, עדרי צאן ובקר וגמלים ואתונות. וכדי להעצים את רושם הדורון, פוקד הוא על שליחיו לתת רווח בין עדר לעדר ואף שם בפיהם דברי פיוס לעשו.

מאבק שמיימי

השליחים יוצאים לדרכם, ויעקב וכל הנלווים אליו מתארגנים לשנת לילה קצרה. בעוד ליל, מעביר יעקב את נשותיו וילדיו במעבר נהר היבוק. וכשהוא חוזר לאחר מכן לעבר הנהר, כדי ליטול פריטים אחרונים שהושארו מאחור, מוצא יעקב את עצמו לבדו מול איש בלתי ידוע. האיש, שאינו אלא מלאכו השמימי של עשו, מנסה לפגוע ביעקב.

יעקב נלחם בגבורה גדולה, והאיש אינו יכול לו ורק נוקע את כף ירכו. בעוד הם נאבקים כבר מאיר השחר, והאיש-מלאך מתחנן ליעקב כי יניחנו ללכת לעבודת יומו. יעקב מתנה זאת בקבלת ברכה והמלאך מעניק לו את השם החדש 'ישראל' (לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות) שמשמעותו שררה ושליטה "כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל".

בשל פגיעת עצם כף ירכו במהלך מאבקו עם המלאך צולע יעקב בהילוכו. על כן, עד היום הזה, אין אוכלים בני ישראל את גיד הנשה אשר על עצם כף הירך.

יעקב ועשו נפגשים

יעקב נושא את עיניו ורואה את עשו מתקרב ועימו ארבע מאות איש. הוא משאיר את משפחתו מאחור ויוצא בגפו אל אחיו. לפתע, מגיח עשו מתוך מחנהו, רץ לעברו ונופל על צווארו ומנשקו. לאחר 34 שנות נתק מוחלט, שוב ניפגשים שני האחים ובוכים נרגשים איש על כתפי רעהו.

יעקב מציג בפני אחיו את משפחתו הגדולה, ומפציר בו לקבל את המנחה ששלח אליו. עשו שמסרב בתחילה, נעתר לבסוף, ומציע ליעקב כי יצאו יחדיו אל ביתו בארץ שעיר. יעקב מסביר לו כי ילדיו הרכים ועדרי הצאן והבקר ההולכים עמו, לא יעמדו במסע המהיר והמפרך. על כן הוא מציע כי עשו יצא לבדו לדרכו, ואילו הוא, יעקב, ימשיך בקצב שלו עד אשר (לעתיד לבוא) יבוא אליו שעירה.

עשו נפרד מיעקב ושב לארצו שעירה. יעקב נוסע וחונה בסוכות, על שם הסוכות שמקים למקנהו.

יעקב חונה במקום 18 חודשים ורק לאחר מכן נכנס סוף סוף לארץ כנען וחונה בפאתי העיר שכם. שם הוא קונה חלקת קרקע, נוטה במקום את אוהליו ומקים מזבח להודות לה' על שהשיבו בשלום לארץ.

פרשת שכם ונקמת שמעון ולוי

דינה בת יעקב יוצאת לטייל בסביבה החדשה, להכיר חברות חדשות. שכם, בנו של חמור נשיא הארץ, פוגש בה ואונס אותה. דינה שבה הביתה ומספרת את אשר אירע. יעקב המזועזע מחליט להמתין לבואם של בניו הרועים את הצאן בשדה.

כששבים הבנים מהמרעה, פוגשים הם בביתם את שכם וחמור אביו. אלו הגיעו לבקש את הסכמת המשפחה לנישואי דינה לשכם. על פי הצעתם יועילו נישואין אלו להתבססות בני משפחת ישראל במקום ויובילו להתערבותם המוצלחת בבני העיר, באשר נישואין אלו ירוממו אותם למעמד חברתי גבוה ויזכו אותם במוהר – מענק נישואין נכבד.

בני יעקב הרוותחים מזעם כולאים את רגשותיהם ומשיבים לאורחים בעורמה: 'אנו נהיה מוכנים להסכים להצעה בתנאי שאתם וכל בני עירכם תמולו עצמכם, כפי הנוהג והחובה במשפחתנו'.

שכם הלהוט לשאת את דינה, אוסף את בני עירו ומשכנעם לקבל את תנאי בני יעקב. כל בני העיר מלים עצמם, וביום השלישי למילתם ההמונית בעודם מוטלים על מיטותיהם חלושים וכואבים, נוטלים שמעון ולוי בני יעקב חרבותיהם ויוצאים למסע נקם בשכם. הם עוברים בכל העיר, הורגים את כל הזכרים ואת שכם ואת חמור ומשיבים את דינה לבית אביה. כמו כן לוקחים בני יעקב האחרים את השלל ואת הנשים והילדים.

יעקב נוזף בשמעון ולוי ומביע את חששו כי מעשה זה יקומם כנגדו את כל יושבי כנען. אולם האחים איתנים בדעתם ומשיבים כי אין להבליג נוכח מעשה כה נפשע אשר נעשה באחותם.

יעקב שב לבית אל

הקב"ה מצוה את יעקב לעלות לבית אל, הוא המקום בו נגלה אליו ה' בבורחו מפני עשו. עליו להתיישב שם ולקיים הבטחתו להקים במקום מזבח תודה לה'. יעקב מצוה את כל בני ביתו להתכונן ולהיטהר קודם העליה למקום הקדוש.

דרכם משכם לבית אל עוברת עליהם בביטחה באשר כל יושבי הארץ הוכו בחרדת אלוקים ("חתת אלוקים") ונרתעו מלהתגרות בשבט הישראלי הפולש והכובש.

כהבטחתו מקים יעקב מזבח בבית אל היושבת בהר [כאן מספרת התורה אודות מיתת דבורה מינקת רבקה, וקבורתה ב'אלון בכות' במישור שלמרגלות בית אל]. אזי נגלה ה' ליעקב ופונה אליו בשמו החדש 'ישראל' ומברכו בצאצאים מרובים ובירושת הארץ המובטחת לאברהם ויצחק. יעקב מקים במקום מצבה, עליה הוא מנסך יין ולאחר מכן יוצק עליה שמן.

מות רחל

יעקב יוצא את בית אל וממשיך את מסעו בכיוון אפרת בדרכו לקריית ארבע, אל בית אביו יצחק.

בדרכם אפרתה עוצרת השיירה בשל רחל הכורעת ללדת את בן הזקונים של יעקב. לאחר ייסורי לידה קשים נולד בנימין, אך אימו אינה עומדת בייסוריה והולכת לעולמה. יעקב קובר את רחל בבית לחם שעל אם הדרך בין ירושלים לחברון, ומקים מצבה על קברה היא מצבת קבורת רחל עד היום.

יעקב ממשיך בדרכו ונוטה את אהלו מהלאה למגדל עד. בהיותם בארץ ההיא, תובע ראובן את עלבונה של

לאה אימו ומבלבל יצועי אביו (וכמובא בפירוש רש"י שלאחר מות רחל, נטל יעקב מטתו שהיתה באוהל רחל ונתנה באהל בלהה שפחתה).

ושוב מזכירה התורה את שנים עשר בני יעקב, והפעם בסדר הבא: **בני לאה** – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר וזבולון, **בני רחל** – יוסף ובנימין, **בני בלהה** שפחת רחל – דן ונפתלי, **ובני זילפה** שפחת לאה – גד ואשר. לאחר פטירת רחל מגיע יעקב לחברון, אל יצחק אביו. הגם שהתורה מציינת בהקשר זה את פטירתו של יצחק שבארץ אדום.

יסוד חיי היהודי בתור 'איש' – ענין מסירות הנפש

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

איך ייתכן שהמקור הראשון לכך שיהודי נעשה בר מצוה בגיל שלוש עשרה, שאז הוא נקרא 'איש' זוכה לכניסת היצר הטוב – הוא ממעשה שמעון ולוי?

"...שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו..." (בראשית לד, כה)
המקור הראשון לכך שיהודי נעשה בר מצוה בגיל שלוש עשרה, שאז הוא נקרא 'איש' זוכה לכניסתו של יצר הטוב – הוא ממעשה שמעון ולוי:

לאחר חטיפתה של דינה אחותם ועינויה על ידי שכם, אמרו בני יעקב לשכם ולאביו במרמה כי עליהם למול עצמם וכך גם כל אנשי העיר. וביום השלישי למילתם בהיותם חלושים וכואבים, לקחו "שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו" והרגו את כל האנשים בשכם. שמעון ולוי היו אז בני שלוש עשרה, ומזה שהתורה מכנה אותם **"איש"** ("איש חרבו"), לומדים חז"ל שבגיל זה נעשה היהודי לאיש ומתחייב בכל המצוות.

הדבר מעורר תמיהה רבה: איך יתכן שדוקא פעולה כזאת של הריגה תהיה מקור לשלב כה מרכזי בחיי היהודי, שלב שבו נכנס בו יצר הטוב, וכי אין אירועים

חיוביים אחרים היכולים ללמד על גיל בר המצוה?! זאת ועוד, הלוא יעקב אבינו נזף בשמעון ובלוי על פעולתם זו, וכיצד הפעולה הזאת נעשית מקור לענינו של בר מצוה?!

מניעים טהורים

לאמיתו של דבר, פעולתם של שמעון ולוי היתה פעולת ענישה צודקת, והם עשו זאת מתוך **מסירות נפש**. לכן גם הקב"ה הסכים לפעולתם והעניק להם מכחו, כפי שנאמר: **"כי באפם הרגו איש"**, ודרשו על כך חז"ל: **"וכי איש אחד הרגו?..."** אלא שלא היו כולם (כל אנשי שכם) לפני הקב"ה אלא כאיש אחד, ומכאן שהקב"ה סייע בידם.

טענתו של יעקב כנגדם היתה, שהיה עליהם להיוועץ בו, מצד מצות כיבוד אב, וכן שלא הביאו בחשבון את החשש שמעשה כזה עלול לעורר את רוגזם של "יושבי הארץ", וכפי שהתבטא באזניהם: **ועקב כך "ונאספו עלי והכוני"**; אולם עצם המעשה נבע ממניעים קדושים וטהורים.

מעל כל החישובים

שכם ואנשי עירו, שסייעו לו במעשהו הנפשע וחיפו עליו, עברו על מצות בני נח ועל פי דין חייבים מיתה. שמעון ולוי עשו בהם את הראוי להם, מתוך תחושת קנאות קדושה. המעשה שעשו היה בדוגמת קנאותו של פינחס, קנאות הנובעת מעצם הנפש, עד שאין מקום לחישובים ולהתייעצות.

לכן זכו שהקב"ה יסייע להם בפעולתם. כשיהודי מתעלה מעל כל חישוב ושיקול שכלי ופועל על פי המתחייב מצד עומק נפשו – הוא זוכה שהקב"ה משתתף עמו והוא מצליח במעשיו.

לברוח מהחטא

לכן דוקא המעשה הזה של שמעון ולוי הוא המקור לגיל בר מצוה. כשיהודי מתחיל את חייו בתור 'איש', עליו לזכור, שכאשר עומד מולו דבר שעלול לנתקו מהקב"ה (שזה בעצם כל ענין של חטא ועוון), עליו להתייצב כנגדו בכל התוקף הנובע מעצם הנפש, למעלה מכל שיקול וחישוב שכלי, ולברוח מפני החטא במסירות נפש.

אמנם, הגם כי לאחר שמעוררים את נקודת מסירות הנפש צריך לפעול על פי טעם ודעת בעבודה מסודרת ומחושבת, אבל על כל פנים, תמיד יש לזכור כי היסוד של 'איש' בישראל הוא ענין מסירות הנפש שלמעלה מטעם ודעת.

(מעובד מתוך "שלחן שבת", על פי ליקוטי שיחות כרך ה')

חסידות על הפרשה וישלח

בכחו של יהודי להסיר ההעלם כי שרית עם אלקים (לב,כט)

אלוקים – הוא ענין הצמצום, ההעלם והסתר על שם הוי'.

מצד שם הוי' הנה "אני הוי' לא שניתני", ו"אין עוד מלבדו", ו"כולא קמיה כלא חשיב" – העולם אינו תופס מקום כלל. ואילו מה שנראה העולם ליש ודבר נפרד – הוא מחמת הצמצום וההסתר מצד שם אלוקים.

"שרית עם אלקים" – היינו שיעקב נתעלה לבחינת שר ומושל על בחינת שם אלוקים, שלא יסתיר ויעלים על שם הוי'.

המלאך בירך את יעקב ואמר לו "כי שרית עם אלוקים", בכחו של יעקב לגבור על שם אלוקים, שלא יעלים, ככתוב בו (בראשית כח): "והיה הוי' לי לאלקים", ששם הוי' יאיר ללא העלמת שם אלוקים.

(לקוטי תורה במדבר פר' חקת דף סב ע"ב)

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!

4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

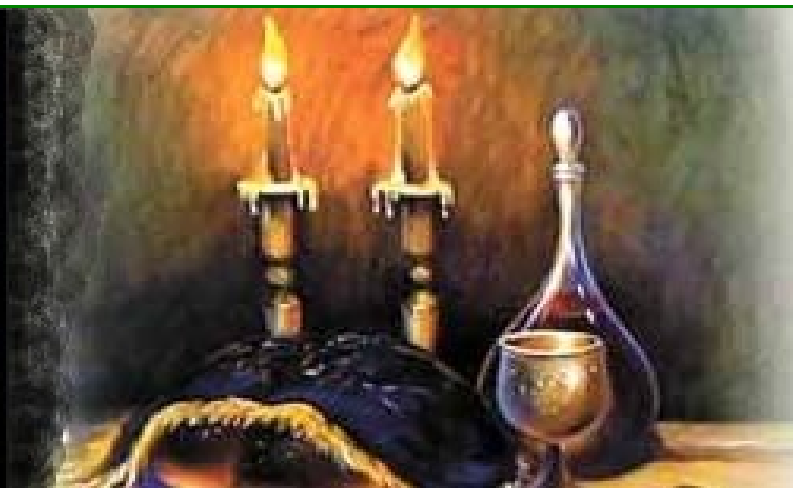
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:18	16:04	י-ם
17:19	16:19	ת"א
17:17	16:08	חיפה
17:21	16:23	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון